

PREGLED SADRŽAJA

PREDGOVOR	5
POPIS KRATICA I SKRAĆENO CITIRANIH DJELA	19
1. UVOD	23
2. POJAM TRGOVCA	27
3. OPĆE DUŽNOSTI UGOVORNIH STRANA	43
4. NASTUPANJE PUTE M ZASTUPNIKA	87
5. POJAM TRGOVAČKOG UGOVORA I NJEGOV DOSEG	131
6. RADNJE PRIJE SKLAPANJA UGOVORA	139
7. OKOLNOSTI SKLAPANJA UGOVORA I NJIHOVI UČINCI	199
8. SADRŽAJ TRGOVAČKIH UGOVORA	209
9. TRENUTAK U KOJEM JE UGOVOR SKLOPLJEN	297
10. TIPOVI TRGOVAČKIH UGOVORA	323
11. VALJANOST TRGOVAČKIH UGOVORA	419
12. POSLJEDICE POVREDE UGOVORA	427
13. ODGOVORNOST ZA OBVEZE (OSOBE I IMOVINA)	509
14. OVRHA NA POJEDINIM SASTOJCIMA IMOVINE	583
15. ZASTARA	621
DODATAK – OBRASCI UGOVORA	635
STVARNO KAZALO	687

SADRŽAJ

PREDGOVOR	5
PREGLED SADRŽAJA	7
SADRŽAJ	9
POPIS KRATICA I SKRAĆENO CITIRANIH DJELA	19
1. UVOD.....	23
2. POJAM TRGOVCA	27
2.1. Uvodno.....	27
2.2. Pravne osobe	30
2.2.1. Trgovačka društva.....	30
2.2.2. Druge pravne osobe	31
2.3. Fizičke osobe	33
2.3.1. Obrtnici	33
2.3.2. Nositelji obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.....	34
2.3.3. Osobe koje se bave slobodnim zanimanjima	36
2.3.4. Individualni poljodjelci	37
2.4. Zajednice bez pravne osobnosti.....	37
2.4.1. Ortaštvo	37
2.4.2. Preddruštvo	38
2.4.3. Zajedničko vođenje obrta	40
2.4.4. Zajedničko obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo	41
3. OPĆE DUŽNOSTI UGOVORNIH STRANA.....	43
3.1. Uvodno.....	43
3.2. Poštovanje javnoga poretka općenito	44
3.3. Pridržavanje načela savjesnosti i poštenja	45
3.4. Uvažavanje ravnopravnosti druge strane	47
3.5. Postupanje s dužnom pažnjom (pozornošću)	48
3.5.1. Uvodno	48
3.5.2. Područje primjene ratione materiae	50
3.5.2.1. Uvodno.....	50
3.5.2.2. Sklapanje ugovora	53

3.5.2.3.	Pretpostavke valjanosti ugovora	54
3.5.2.4.	Dužna pažnja kod povrede ugovora i promijenjenih okolnosti	55
3.5.2.4.1.	Predvidivost i dužna pažnja	55
3.5.2.4.2.	Promijenjene okolnosti	57
3.5.2.5.	Ispunjenje ugovornih obveza kada su se promijenile materijalne prilike jedne ugovorne strane	58
3.5.2.6.	Dužna pažnja kod odgovornosti za materijalne i pravne nedostatke	58
3.5.2.7.	Ugovor o osiguranju	61
3.5.2.8.	Posebna pravila kod izvanugovornih obveza	61
3.5.3.	Područje primjene <i>ratione tempore</i>	62
3.5.4.	Područje primjene <i>ratione personae</i>	63
3.5.5.	Pažnja dobrog domaćina, dobrog gospodarstvenika i dobrog stručnjaka	71
3.5.5.1.	Uvodno	71
3.5.5.2.	Pažnja dobrog domaćina	71
3.5.5.3.	Pažnja dobrog gospodarstvenika	73
3.5.5.4.	Pažnja dobrog stručnjaka	74
3.5.6.	Način na koji se određuje pažnja postupanja	77
3.5.7.	Posljedice neispunjenja obveze postupanja s dužnom pažnjom	78
3.5.8.	Zaključak	80
3.6.	Dužnost ispunjenja obveze	81
3.7.	Dužnost suradnje s drugom stranom	82
3.8.	Suzdržavanje od zlouporabe prava	83
3.9.	Suzdržavanje od radnji kojima se može nanijeti šteta	85
4.	NASTUPANJE PUTEM ZASTUPNIKA	87
4.1.	Uvodno	87
4.2.	Ovlast za zastupanje na temelju zakona	88
4.2.1.	Uvodno	88
4.2.2.	Dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću	89
4.2.2.1.	Uvodno	89
4.2.2.2.	Pojedinačno i skupno zastupanje	90
4.2.2.3.	Opseg ovlasti za zastupanje	92
4.2.2.4.	Način potpisivanja društva	94
4.2.2.5.	Očitovanja društvu	95
4.2.3.	Javno trgovačko društvo i komanditno društvo	96
4.2.3.1.	Uvodno	96
4.2.3.2.	Pojedinačno i skupno zastupanje	96

4.2.3.3.	Opseg ovlasti za zastupanje	97
4.2.4.	Zadruga	98
4.2.5.	Obrtnici i druge fizičke osobe	99
4.2.6.	Ortaštvo	100
4.2.7.	Preddruštvo	102
4.2.8.	Zajedničko obavljanje obrta	104
4.2.9.	Zajednički OPG	104
4.3.	Ovlast za zastupanje na temelju volje zastupanog (punomoći)	105
4.3.1.	Uvodno i općenito	105
4.3.2.	Prokura	110
4.3.3.	Trgovačka i opća (generalna) punomoć	113
4.3.4.	Punomoć trgovačkog putnika	117
4.3.5.	Punomoć(nik) po zaposlenju	118
4.3.6.	Punomoć bez posebnog naziva	119
4.4.	Ovlast za zastupanje na temelju akta nadležnoga državnog tijela	121
4.4.1.	Uvodno	121
4.4.2.	Sudsko imenovanje člana uprave dioničkog društva	121
4.4.3.	Imenovanje privremenog upravitelja društva s ograničenom odgovornošću	122
4.5.	Ovlast za zastupanje na temelju statuta, društvenog ugovora i pravila	124
4.6.	Postupanje unutar granica ovlasti	125
4.7.	Stvarno ili predmnijevano znanje trećega	128
5.	POJAM TRGOVAČKOG UGOVORA I NJEGOV DOSEG	131
6.	RADNJE PRIJE SKLAPANJA UGOVORA	139
6.1.	Uvodno	139
6.2.	Izrada općih uvjeta ugovora	140
6.3.	Izrada i sklapanje pisama namjere	148
6.4.	Sklapanje okvirnih sporazuma	154
6.5.	Nadmetanja (natječaji)	162
6.5.1.	Uvodno	162
6.5.2.	O nadmetanju općenito	165
6.5.3.	Nadmetanje o cijeni radova	169
6.5.4.	Nadmetanje za umjetničko ili tehničko rješenje	176
6.5.5.	O mogućnostima primjene pravila o nadmetanju na ostale ugovore	178
6.6.	Pregovori	180
6.7.	Davanje ponuda i postupci ponuđenika	185

6.7.1.	Uvodno	185
6.7.2.	Pojam i pojavni oblici ponude	186
6.7.3.	Učinci davanja ponude i njihovo trajanje	189
6.7.4.	Postupci ponuđenoga	193
6.7.4.1.	Uvodno	193
6.7.4.2.	Odbijanje ponude	193
6.7.4.3.	Šutnja ponuđenoga	193
6.7.4.4.	Prihvat ponude	194
6.8.	Predugovori	197
7.	OKOLNOSTI SKLAPANJA UGOVORA I NJIHOVI UČINCI	199
8.	SADRŽAJ TRGOVAČKIH UGOVORA	209
8.1.	Uvodno	209
8.2.	Dio sadržaja ugovora koji proizlazi iz suglasno očitovane volje strana	211
8.2.1.	Uvodno	211
8.2.2.	Pojedine odredbe isprava koje strane imenuju kao ugovore	214
8.2.2.1.	Naznaka koja sadrži imenovanje ugovora	214
8.2.2.2.	Preambula	214
8.2.2.3.	Naznaka kojom se identificiraju ugovorne strane	215
8.2.2.4.	Odredbe kojima se definira značenje izraza	216
8.2.2.5.	Odredbe koje sadrže kratice, termine i klauzule	216
8.2.2.6.	Odredbe o nenovčanoj obvezi	218
8.2.2.7.	Odredbe o novčanoj obvezi	221
8.2.2.8.	Odredbe o kamatama	226
8.2.2.9.	Odredbe o vremenu ispunjenja obveza	244
8.2.2.10.	Odredbe o mjestu ispunjenja obveza	251
8.2.2.11.	Odredbe o sredstvima za osiguranje ispunjenja	253
8.2.2.11.1.	Uvodno	253
8.2.2.11.2.	Odredbe o plaćanju kojim je uvjetovan nastanak ugovora	254
8.2.2.11.3.	Osobna sredstva osiguranja općenito	255
8.2.2.11.4.	Zadužnica	257
8.2.2.11.5.	Mjenica	258
8.2.2.11.6.	Bankovna garancija	259
8.2.2.11.7.	Dokumentarni akreditiv	260
8.2.2.11.8.	Stvarno pravna sredstva osiguranja općenito	261
8.2.2.11.9.	Pridržaj prava vlasništva	264
8.2.2.11.10.	Ugovorna kazna	266

8.2.2.11.11.	Ugovor o ispitivanju (kontroli) robe	267
8.2.2.11.12.	Osiguranje robe u prijevozu	268
8.2.2.12.	Odredbe o odgovornosti za nedostatke	269
8.2.2.13.	Odredbe o odgovornosti za štetu	270
8.2.2.14.	Odredbe o jednostranom raskidu ili otkazu ugovora	277
8.2.2.15.	Odredbe o obliku (formi) ugovora	278
8.2.2.16.	Tzv. salvatorna klauzula	278
8.2.2.17.	Odredbe o mjerodavnom pravu	279
8.2.2.18.	Odredbe o rješavanju sporova	280
8.2.2.19.	Odredbe o uvjetima i rokovima ugovora	283
8.2.2.20.	Odredbe o izvornim primjercima i potpisivanju ugovora	284
8.2.3.	Praksa ustaljena između ugovornih strana	285
8.3.	Dio sadržaja ugovora koji ne proizlazi iz suglasno očitovane volje obiju strana	289
8.3.1.	Uvodno	289
8.3.2.	Odredbe tekstova koje je pripremila jedna strana ili treća osoba	289
8.3.3.	Trgovački običaji	290
8.3.4.	Dispozitivne odredbe ZOO-a	292
8.3.5.	Običaji i pravičnost	295
8.3.6.	O sudskoj i arbitražnoj praksi i pravnoj znanosti kao izvoru prava	295
9.	TRENUTAK U KOJEM JE UGOVOR SKLOPLJEN	297
9.1.	Uvodno	297
9.2.	Kada su dani ponuda i prihvata ponude	298
9.3.	Kada su vođeni pregovori	302
9.4.	Kada je sklapanju ugovora prethodilo nadmetanje	303
9.5.	Kad je ugovoren odgovorni uvjet ili/i odgovorni rok	305
9.6.	Kada činidba jedne strane ima karakter kapare	307
9.7.	Kada je oblik (forma) bitan sastojak ugovora	309
9.8.	Kada je ugovor sklopljen elektroničkim putem	312
9.9.	Kada je ugovor izmijenjen ili/i dopunjen	319
10.	TIPOVI TRGOVAČKIH UGOVORA	323
10.1.	Uvodno	323
10.2.	Ugovor o kupoprodaji	325
10.2.1.	Uvodno	325
10.2.2.	Cijena i plaćanje	326

10.2.3. Predaja robe	329
10.3. Protezanje pravila o ugovoru o kupoprodaji	334
10.4. Ugovori povezani s ugovorom o kupoprodaji	334
10.4.1. Ugovor o prijevozu	334
10.4.2. Ugovor o špediciji (otpremi)	341
10.4.3. Ugovor o ispitivanju (kontroli) robe i usluga	350
10.4.4. Ugovor o uskladištenju	353
10.5. Ugovori u svrhu pribavljanja rezultata pravnih poslova	360
10.5.1. Ugovor o nalogu	360
10.5.2. Ugovor o komisiji	364
10.5.3. Ugovor o trgovinskom zastupanju	368
10.6. Ugovori u svrhu pribavljanja rezultata faktičnog rada	373
10.6.1. Ugovor o posredovanju	373
10.6.2. Ugovor o djelu	376
10.6.3. Ugovor o građenju	381
10.7. Ostali ugovori	388
10.7.1. Ugovor o osiguranju imovine	388
10.7.1.1. Uvodno	388
10.7.1.2. Pojam i karakteristike ugovora	389
10.7.1.3. Načela ugovora	390
10.7.1.4. Pravni izvori za ugovor	392
10.7.1.5. Elementi ugovora	394
10.7.1.6. Osobe u ugovoru o osiguranju imovine	402
10.7.1.7. Polica osiguranja imovine i ostale isprave o osiguranju	404
10.7.1.8. Prava i obveze ugovaratelja osiguranja	405
10.7.1.9. Prava i obveze osiguratelja	408
10.7.1.10. Trajanje i prestanak ugovora te zastara tražbine iz ugovora	410
10.7.1.11. Osnovni rizici u osiguranju imovine	412
10.7.1.12. Osiguranje robe u prijevozu (kargo osiguranje)	412
10.7.2. Ugovor o licenci	414
11. VALJANOST TRGOVAČKIH UGOVORA	419
11.1. Uvodno	419
11.2. Ništetnost	420
11.2.1. Općenito	420
11.2.2. Zelenaški ugovor	423
11.3. Pobjnost	425
12. POSLJEDICE POVREDE UGOVORA	427

12.1.	Uvodno (pojam povrede ugovora)	427
12.2.	Odgovornost za štetu općenito	428
12.2.1.	Uvodno	428
12.2.2.	Štetnik i oštećeni	430
12.2.3.	Štetna radnja	431
12.2.4.	Šteta	435
12.2.4.1.	Uvodno	435
12.2.4.2.	Stvarna šteta	436
12.2.4.3.	Izmakla korist	438
12.2.4.4.	Neimovinska šteta	441
12.2.5.	Uzročna veza	441
12.2.6.	Protupravnost povrede ugovora	444
12.2.7.	Opseg naknade štete	450
12.2.7.1.	Opseg naknade imovinske štete	450
12.2.7.2.	Opseg naknade neimovinske štete	456
12.2.8.	Način naknade štete	457
12.3.	Posebno o naknadi štete u slučaju raskida kupoprodaje	458
12.3.1.	Uvodno	458
12.3.2.	Raskid ugovora uz odgovornost ugovorne strane	459
12.3.3.	Kupnja i prodaja radi pokrića	460
12.3.3.1.	Pojam i predmet ugovora	460
12.3.3.2.	Razuman rok i način prodaje i kupnje radi pokrića	462
12.3.3.3.	Dužnost obavješćivanja	464
12.3.4.	Kada roba ima tekuću cijenu	464
12.3.4.1.	Pojam tekuće cijene	464
12.3.4.2.	Pravo savjesne strane	465
12.3.4.3.	Odnos prema kupnji i prodaji radi pokrića	467
12.4.	Pravo zahtijevati ispunjenje	468
12.4.1.	Općenito	468
12.4.2.	U slučaju nedostataka ispunjenja	470
12.5.	Raskid ugovora	472
12.5.1.	Raskid u slučaju zakašnjenja i neispunjenja	472
12.5.1.1.	Općenito	472
12.5.1.2.	U slučaju uzastopnih obveza	476
12.5.2.	Raskid u slučaju nedostataka ispunjenja	477
12.6.	Prijelaz rizika slučajne propasti ili oštećenja stvari	481
12.7.	Obveza čuvanja stvari za račun druge ugovorne strane	483
12.8.	Promjena cijene	486
12.9.	Pravo na zatezne kamate	488
12.10.	Pravo na paušalnu naknadu troškova naplate	504

13. ODGOVORNOST ZA OBVEZE (OSOBE I IMOVINA)	509
13.1. Uvodno	509
13.2. Vlastita odgovornost	513
13.2.1. Uvodno	513
13.2.2. Opseg imovine kojom se odgovara za obveze	514
13.2.3. Sastojci imovine koju može imati svaka osoba	516
13.2.4. Sastojci imovine koju može imati samo društvo kapitala	519
13.2.4.1. Uvodno	519
13.2.4.2. Tražbina vraćanja neosnovano danoga članu društva	520
13.2.4.3. Tražbina naknade štete od članova organa društva	525
13.2.4.4. Tražbina vraćanja zajma kojim je nadomješten kapital društva	533
13.3. Odgovornost drugih osoba	537
13.3.1. Uvodno	537
13.3.2. Odgovornost na temelju pravnog posla	538
13.3.3. Odgovornost na temelju zakona	539
13.3.3.1. Uvodno	539
13.3.3.2. Društva kapitala i zadruge	540
13.3.3.2.1. Uvodno	540
13.3.3.2.2. Njemačka i austrijska sudska praksa i literatura	541
13.3.3.2.3. Primjena čl. 10. st. 3. i 4. ZTD-a	545
13.3.3.2.4. Zloupotreba neodgovornosti za obveze društva prema literaturi	548
13.3.3.2.5. Hrvatska sudska praksa	550
13.3.3.3. Društva osoba	556
13.3.3.3.1. Uvodno	556
13.3.3.3.2. Članovi j.t.d.-a i komplementari	557
13.3.3.3.3. Komanditori	558
13.3.3.4. Zajednice bez pravne osobnosti	560
13.4. Imovina trgovaca izuzeta od ovrhe	562
13.4.1. Uvodno	562
13.4.2. Pravila o isključenju i ograničenju ovrhe na pojedinim predmetima ovrhe	567
13.4.2.1. Nekretnine	567
13.4.2.2. Pokretnine	569
13.4.2.3. Tražbine	570
13.4.3. Zaštita ovršenika kroz pravila o isključenju i ograničenju od ovrhe	572

13.4.3.1.	Opća pravila iz Ovršnog zakona o zaštiti ovršenika	572
13.4.3.1.1.	Zaštita ovršenika fizičke osobe (čl. 75. OZ-a)	572
13.4.3.1.2.	Zaštita ovršenika pravne osobe (čl. 76. OZ-a)	573
13.4.3.1.3.	Posebna pravila Ovršnog zakona o zaštiti imovine pravnih osoba (čl. 241. do 245. OZ-a)	574
13.4.3.2.	Posebna pravila o zaštiti ovršenika/ograničenju i isključenju od ovrhe imovine trgovaca	576
13.4.3.2.1.	Dionička društva	576
13.4.3.2.2.	Zadruga	577
13.4.3.2.3.	Obrtnici	578
13.4.3.2.4.	Zajedničko vođenje obrta	579
13.4.3.2.5.	Individualni poljodjelci	579
13.4.3.2.6.	Nositelji obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	579
13.4.3.2.7.	Zajedničko obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo	581
14.	OVPHA NA POJEDINIM SASTOJCIMA IMOVINE	583
14.1.	Uvodno	583
14.2.	Ovrha radi namirenja novčane tražbine	584
14.2.1.	Na nekretninama	584
14.2.1.1.	Pokretanje ovrhe	584
14.2.1.2.	Određivanje ovrhe	587
14.2.1.3.	Utvrđivanje vrijednosti nekretnine	594
14.2.1.4.	Prodaja nekretnine	594
14.2.1.5.	Dosuda nekretnine	596
14.2.1.6.	Namirenje ovrhovoditelja	597
14.2.2.	Na pokretninama	599
14.2.2.1.	Uvodno	599
14.2.2.2.	Ovrha na pokretninama za koje se ne vode javni upisnici	600
	14.2.2.2.1. Ovršne radnje	600
	14.2.2.2.2. Provedba ovrhe	600
14.2.2.3.	Ovrha na vozilu	602
14.2.3.	Na novčanim sredstvima na računima	606
14.2.3.1.	Uvodno	606
14.2.3.2.	Izravna naplata	609
14.2.4.	Na poslovnom udjelu u trgovačkom društvu	611

14.2.5. Na nematerijaliziranim vrijednosnicama na računima kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva	613
14.2.6. Na drugim imovinskim pravima	615
14.3. Ovrha radi ostvarenja nenovčane tražbine (tražbine na radnju, trpljenje ili nečinjenje)	616
14.3.1. Uvodno	616
14.3.2. Ovrha radi ostvarenja tražbine (obveze) na radnju.	617
14.3.3. Ovrha radi ostvarenja tražbine na radnju koju može obaviti samo ovršenik.	618
14.3.4. Ovrha radi ostvarenje tražbine (obveze) na trpljenje i nečinjenje	618
15. ZASTARA	621
15.1. Primjena pravila o posebnom zastarnom roku	621
15.2. Tražbine obuhvaćene posebnim zastarnim rokom.	623
15.3. Zastarni rok	625
DODATAK – OBRASCI UGOVORA	635
Uvodno.	635
Ugovor o kupoprodaji	637
Ugovor o prijevozu	641
Ugovor o špediciji (otpremi)	646
Ugovor o ispitivanju robe	652
Ugovor o uskladištenju.	656
Ugovor o nalogu	662
Ugovor o komisiji	666
Ugovor o trgovinskom zastupanju.	670
Ugovor o posredovanju	675
Ugovor o djelu	678
Ugovor o djelu	682
STVARNO KAZALO.	687